

COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak van het College van Beroep voor de Examens van Tilburg University (“college”)

in de zaak tussen

de heer X, appellant

en

**de examencommissie van de Tilburg School of Economics and Management (“TiSEM”),
verweerster**

1. Procesverloop

- 1.1 Bij besluit van 12 februari 2020 heeft verweerster appellant medegedeeld dat het op 16 januari 2020 afgelegde tentamen voor het vak Panel Data Analysis of Microeconomic Decisions (hierna: “het vak”) ongeldig is verklaard, omdat tijdens dit tentamen bij hem fraude is geconstateerd. Dit heeft tot gevolg dat het tentamen niet wordt beoordeeld en dat appellant tevens wordt uitgesloten van de eerstvolgende tentamengelegenheid voor het vak (hierna: “bestreden besluit”).
- 1.2 Tegen dit besluit heeft de gemachtigde van appellant op 5 maart 2020 een beroepschrift ingediend bij het college.
- 1.3 Partijen zijn uitgenodigd om in overleg na te gaan of een minnelijke schikking mogelijk is. Tussen partijen is geen minnelijke schikking bereikt.
- 1.4 Verweerster heeft op 20 april 2020 een verweerschrift ingediend bij het college.
- 1.5 Op 14 mei 2020 heeft het college het beroep ter zitting behandeld welke hoorzitting vanwege de geldende coronamaatregelen met instemming van partijen via Skype for Business heeft plaatsgevonden. Appellant was daarbij aanwezig en werd vertegenwoordigd door de heer mr. V. Namens verweerster verschenen mevrouw Y (vice-voorzitter examencommissie) en mevrouw Z (secretaris examencommissie).

2. Feiten en omstandigheden

- 2.1 Op 16 januari 2020 heeft appellant de tweede tentamenkans voor het vak afgelegd. Appellant had aantekeningen bij zich, terwijl dit niet was toegestaan.
- 2.2 Appellant heeft 36 ECTS van de masteropleiding Econometrics and Mathematical Economics behaald. Dit betekent dat hij nog 24 ECTS moet behalen, namelijk één keuzevak dat onderdeel uitmaakt van zijn masteropleiding (6 ECTS) en zijn masterthesis (18 ECTS).

3. Standpunten partijen en toelichting ter zitting

- 3.1 Appellant stelt zich op het standpunt dat hij tijdens de tweede tentamenkans voor het vak geen fraude heeft gepleegd, als bedoeld in artikel 19 van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie van TiSEM van Tilburg University 2019/2020 (hierna: "R&R"). Alhoewel appellant aantekeningen in zijn tas had gestopt om onderweg en elders formules te leren, had hij niet de intentie om te frauderen. Appellant voert aan dat hij voorafgaand aan het tentamen een aantal zaken, waaronder zijn legitimatiebewijs, uit zijn tas heeft gehaald. Hierdoor zijn de aantekeningen kennelijk op de grond gevallen. Appellant was zich hier echter niet van bewust en stelt dat hij vanwege de opbouw van de collegezaal de aantekeningen gedurende het tentamen niet heeft kunnen raadplegen, waar op grond van artikel 19 lid 2 van de R&R wel sprake van moet zijn om te kunnen concluderen dat er fraude zou zijn gepleegd.
- 3.2 Appellant voert voorts aan dat, voor zover verweerder stelt dat het enkel aanwezig hebben van aantekeningen tot de conclusie fraude leidt, artikel 19 lid 2 van de R&R als een 'veegartikel' moet worden beschouwd dat te ruim is omschreven. Daardoor is het niet duidelijk wat een student wel of niet tijdens een toets of tentamen voorhanden mag hebben.
- 3.3 Appellant stelt zich verder op het standpunt dat artikel 19 lid 2 van de R&R onjuist is toegepast, omdat in de aantekeningen de formules waren opgenomen die hij ook in een grafische rekenmachine had kunnen opnemen die wel was toegestaan tijdens het tentamen. Aangezien appellant geen kwade opzet had, begrijpt hij niet waarom een grafische rekenmachine met formules wel tijdens het tentamen is toegestaan, maar aantekeningen met formules niet.
- 3.4 Tot slot voert appellant aan dat het laatste tentamen van de masteropleiding spanning met zich meebrengt en dat hij het gevoel heeft dat hij door het bestreden besluit wordt afgerekend op een onbedoelde slordigheid. Wanneer het bestreden besluit in stand blijft wordt appellant onevenredig getroffen, omdat hij dan extra collegegeld moet betalen. Naar mening van appellant is de sanctie aldus disproportioneel in verhouding tot de ommissie. Appellant verzoekt het college dan ook om het besluit van verweerder te vernietigen en te oordelen dat het tentamen van appellant alsnog als geldig wordt beoordeeld dan wel dat appellant alsnog het tentamen kan afleggen binnen een redelijke termijn.

Op de vraag van het college of appellant verwacht studievertraging op te lopen, heeft appellant ter zitting aangegeven dat hij op advies van verweerster in plaats van het vak, het keuzevak Dynamic Economic Models volgt en binnenkort het tentamen aflegt. Daarnaast verwacht appellant zijn masterthesis eind juni af te ronden.

- 3.5 Verweerster voert allereerst aan dat de surveillant gedurende het tentamen aantekeningen op de grond in de rij vóór de zitplaats van appellant aantrof. Uit zowel het proces-verbaal dat door de surveillant is opgesteld en door appellant is ondertekend, als uit de hoorzitting die plaatsvond voordat verweerster het bestreden besluit nam en uit een e-mailbericht van 6 februari 2020 blijkt dat de aantekeningen van appellant zijn. Uit de aanvullende verklaring van de surveillant blijkt dat de aantekeningen van appellant pas bij de derde ronde die hij door de zaal maakte werden aangetroffen. Hierdoor gaat de stelling van appellant, namelijk dat de aantekeningen voorafgaand aan het tentamen uit zijn tas zijn gevallen, naar de mening van verweerster niet op.
- 3.6 Verweerster voert voorts aan dat de intentie van studenten bij de beoordeling of sprake is van fraude, irrelevant is. Het enkele feit dat appellant aantekeningen bij zich had, terwijl dit tijdens het tentamen niet was toegestaan, heeft tot gevolg dat sprake is van fraude als omschreven in artikel 19 van de R&R. Het is daarbij niet relevant of de aantekeningen (bewust) zijn gebruikt, al dan niet bruikbaar waren, al dan niet buiten het bereik van appellant lagen of appellant al dan niet voordeel heeft gehad van de aantekeningen. Alleen op basis van objectieve maatstaven, namelijk het voorhanden hebben van aantekeningen of andere materialen als bedoeld in artikel 19 van de R&R, kan verweerster beoordelen of sprake is (geweest) van fraude. In aansluiting daarop stelt verweerster zich op het standpunt dat artikel 19 van de R&R niet te ruim is geformuleerd. Al het materiaal, als bedoeld in voornoemd artikel, waarvan de raadpleging of het gebruik tijdens een tentamen niet expliciet is toegestaan, wordt bij gebruik aangemerkt als fraude. Het enkele feit dat een grafische rekenmachine is toegestaan tijdens het tentamen betekent niet dat het is toegestaan om tijdens het tentamen aantekeningen te raadplegen. Er was immers geen sprake van een openboek tentamen. Alle zaken die niet uitdrukkelijk waren toegestaan tijdens het tentamen moesten aan de zijkant van de tentamenzaal liggen.
- 3.7 Voor wat betreft het standpunt van appellant dat het bestreden besluit disproportioneel is, voert verweerster aan dat appellant nog één vak van 6 ECTS en zijn masterthesis (18 ECTS) moet behalen om zijn masteropleiding te kunnen afronden. Zoals ook expliciet aan appellant is medegedeeld, kan hij het vak laten vallen en in plaats daarvan het vak Dynamic Economic Models behalen. Dit heeft tot gevolg dat, wanneer appellant in het collegejaar 2019-2020 ook zijn masterthesis behaalt, hij nog dit collegejaar kan afstuderen en daardoor niet voor extra kosten komt te staan. Tot slot merkt verweerster op dat financiële consequenties voor een student nooit worden meegewogen in fraudegevallen. Verweerster verzoekt het college dan ook om het beroepschrift ongegrond te verklaren.

4. Overwegingen college

- 4.1 Ingevolge artikel 7.12b, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) kan de examencommissie, indien een student fraudeert, de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste één jaar.
- 4.2 Ingevolge artikel 19, eerste lid, van de R&R wordt onder fraude verstaan: *“een handelen of nalaten daarvan door de examinandus dat tot gevolg heeft dat het vormen van een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt gemaakt.*
2. In ieder geval worden de volgende gevallen als fraude aangemerkt: a. het voorhanden hebben tijdens een toets of tentamen van een horloge, geschriften, elektronische apparatuur (zoals een telefoon of laptop) of enig ander middel met vergelijkbare eigenschappen of functie, waarvan de raadpleging of het gebruik tijdens de toets of het tentamen niet uitdrukkelijk is toegestaan. (...)”
- 4.3 Ingevolge artikel 21, zesde lid, van de R&R, besluit verweerster, indien zij tot het oordeel komt dat sprake is van fraude, bij een eerste vergrijp in beginsel tot het treffen van de volgende maatregelen: *“a. ongeldig verklaren van de gehele tentamengelegenheid, inclusief alle toetsen en/of toetsonderdelen van het betreffende vak; en b. uitsluiting van de eerstvolgende tentamengelegenheid, inclusief alle bijbehorende toetsen en/of toetsonderdelen van het betreffende vak; (...)”*
- 4.4 Het college stelt voorop dat, ingevolge artikel 19 R&R, de vraag of fraude is gepleegd moet worden beoordeeld aan de hand van objectieve maatstaven, waarbij, anders dan appelland heeft betoogd, de intenties van de betrokken student niet van belang zijn, omdat die achteraf niet kunnen worden vastgesteld.
- 4.5 Het college constateert dat tussen partijen niet in geschil is dat de aantekeningen die tijdens het tentamen door een surveillant zijn aangetroffen op de grond in de rij vóór de zitplaats van appelland, van appelland zijn. Naar het oordeel van het college is, anders dan appelland stelt, het voorhanden hebben van aantekeningen tijdens het tentamen als fraude te kwalificeren, omdat de raadpleging of het gebruik daarvan niet uitdrukkelijk was toegestaan. In dit verband is niet van belang of appelland de aantekeningen ook daadwerkelijk heeft geraadpleegd. Het enkele feit dat appelland zijn aantekeningen kon raadplegen, terwijl dit niet was toegestaan, leidt tot de conclusie fraude. Er was immers geen sprake van een openboektentamen en enkel het gebruik van een bepaald type grafische rekenmachine was uitdrukkelijk toegestaan. De stelling van appelland dat hij de formules die hij op de aantekeningen had opgeschreven ook in het toegestane type grafische rekenmachine had kunnen voorprogrammeren maakt het voorgaande niet anders. Voorts komt het naar oordeel van het college voor eigen rekening en risico van appelland dat de aantekeningen bij aanvang van het tentamen, zo hij stelt, uit zijn tas zouden zijn gevallen.

Alle zaken die niet uitdrukkelijk tijdens een tentamen zijn toegestaan, moeten volgens instructie van verweerder namelijk aan de zijkant van de tentamenzaal liggen. Dit blijkt zowel uit R&R als uit de website van Tilburg University¹. Hiermee is appelland voldoende geïnformeerd over de geldende regels tijdens een tentamen. Verweerder heeft, gelet op het voorgaande, zich terecht op het standpunt gesteld dat appelland fraude heeft gepleegd.

- 4.6 Wat het opleggen van een maatregel wegens fraude betreft, heeft verweerder gelet op artikel 21 lid 6, onderdeel a en b, van de R&R de bevoegdheid om bij een eerste vergrijp de gehele tentamengelegenheid van het betreffende vak ongeldig te verklaren en appelland uit te sluiten van de eerstvolgende tentamengelegenheid. Het college constateert dat de zwaarte van de maatregel, namelijk de ongeldigverklaring van de gehele tentamengelegenheid en de uitsluiting van deelname aan de eerstvolgende tentamengelegenheid, in geval van een eerste vergrijp in lijn is met de R&R. Verweerder heeft zich in dit verband op het standpunt mogen stellen dat appelland met deze maatregel niet onevenredig wordt getroffen in verhouding tot het daarmee te dienen belang. Appelland heeft immers de mogelijkheid om een inwisselbaar keuzevak te volgen, waarvan appelland ter zitting heeft aangegeven het betreffende vak ook te volgen en binnenkort het tentamen af te leggen. Bovendien verwacht appelland dat hij eind juni zijn masterthesis heeft afgerond. Hierdoor kan appelland nog dit collegejaar afstuderen, waardoor het bestreden besluit niet hoeft te leiden tot studievertraging.

5. **Beslissing**

Het College van Beroep voor de Examens verklaart het beroep ongegrond.

Aldus besloten op 14 mei 2020 door het College van Beroep voor de Examens.

Tegen deze uitspraak kunt u, binnen zes weken na bekendmaking van deze uitspraak, beroep aantekenen bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. Voor meer informatie kunt u kijken op www.cbho.nl

¹ <https://www.tilburguniversity.edu/nl/studenten/studie/colleges/tentamens/examencommissie/economics-management/regels-toetsen-tentamens>